

Občanská participácia príslušníkov minorít

PSY143

Psychologie adolescentů

Dr. Zuzna Scott

DNEŠNÝ PROGRAM

- Občianska participácia – prediktory (zdroje, motivácie, príležitosti) – u ľudí z minorít
- Participácia minorít – hlavne empirické zistenia
- Mýty o občianskej angažovanosti/participácii Rómov - naše zistenia
- Model kolektívnej akcie (collective action)

OBČIANSTVO

– Členstvo

- Právne zakotvenie kto je členom a kto NIE

Právna (legálna)
perspektíva

– Práva

- Občania majú určité práva na základe členstva, obyvatelia bez legálneho statusu občana obmedzene

– Participácia

- Občania majú právo ovplyvňovať tieto práva účasťou na verejnom živote (napr. volením), ostatný obmedzene

OBČIANSTVO

– Členstvo

- Pocitu spolupatričnosti k národu a komunite alebo regiónu kde človek žije

Osobná
(psychologická)
dimenzia

– Práva

- Občania majú určité práva na základe členstva, obyvatelia bez legálneho statusu občana obmedzene

– Participácia

- Obyvatelia majú právo podieľať sa na verejnom živote, vyjadriť názor

OBČIANSTVO

– Členstvo

- Pocitu spolupatričnosti k národu a komunite alebo regiónu kde človek žije

– Práva

- Občania majú určité práva na základe členstva, obyvatelia bez legálneho statusu občana obmedzene

– Participácia

- Obyvatelia majú právo podieľať sa na verejnom živote, vyjadriť názor

Osobná
(psychologická)
dimenzia

- Subjektívny vzťah človeka k štátu (národu)
- Vyjadrením pocitu spolupatričnosti a záležitiamu na vlastnej komunite / národe

OBČIANSTVO U MAJORITY X MINORÍT

- Právna a osobná dimenzia – prekrývajú sa?
- Napr. "Ja som legálne občan Českej republiky, ale nemám zvlášť blízky vzťah k českému štátu, ani mi nejak špeciálne nezáleží na tom, čo sa tu deje" ALEBO „Ja som občan Ukrajiny a nemám právo tu v ČR hlasovať vo voľbách, ale záleží mi na tomto štáte, pretože tu žijem a sledujem tiež politické dianie“

OBČIANSTVO U MAJORITY X MINORÍT

- Právna a osobná dimenzia – prekrývajú sa?
- Napr. "Ja som legálne občan Českej republiky, ale nemám zvlášť blízky vzťah k českému štátu, ani mi nejako špeciálne nezáleží na tom, čo sa tu deje" ALEBO „Ja som občan Ukrajiny a nemám právo tu v ČR hlasovať vo voľbách, ale záleží mi na tomto štáte, pretože tu žijem a sledujem tiež politické dianie“
- 2 dimenzie občianstva- 2 pohľady na občiansku / politickú participáciu
- Právna: participácia ako naplnenie práv jednotlivca (napr. hlasovanie)
Osobná: účasť ako výraz spolupatričnosti, starostlivosti o blaho ostatných.

OBČIANSKA A POLITICKÁ PARTICIPÁCIA

- **Politická participácia**

- činnosť, ktorej zámerom je ovplyvnenie buď regionálnej, národnej alebo nadnárodnej politiky (riešenia problému), buď priamo (účasť v zastupiteľstve) alebo nepriamo (výber osôb ktoré politiky vytvárajú, Verba et al., 1995).
- obvyklé formy zahŕňajúc volebný proces (napr. hlasovanie, volebná kampaň)
- nekonvenčné formy -mimo volebných procesov (napr. podpisu petície, účasť na politických demonštráciách, písanie listov politikom a štátnym úradníkom).
- U adolescentov nízka

- **Občianska participácia**

- dobrovoľná činnosť zameraná na pomoc druhým, dosiahnutie verejného blaha, alebo riešenie problému komunity, vrátane prác vykonávaných buď samostatne, alebo v spolupráci s inými za účelom vykonania zmien (Zukini et al., 2006).
- spoločne vyriešiť problém komunity, členstvo v občianskych združeniach, spotrebiteľský aktivizmus, atď.

OBČIANSKA A POLITICKÁ PARTICIPÁCIA

- **Angažovanosť**

- možno odlíšiť od participácie (Zukin et al., 2006, Barrett, 2010)
- záujem, pozornosť, znalosť o buď politických alebo občianskych veciach.
- angažovanosť je psychologický konštrukt
- Assesment: levels of political or civic knowledge, levels of attention to media sources such as newspapers, television news or news on the internet, the extent to which an individual discusses politics or civic affairs with family or friends

PARTICIPÁCIA U MAJORITY x MINORÍT

“Príslušníci minorít participujú na verejnom živote menej v porovnaní s majoritnou populáciou.”

“Nízka angažovanosť príslušníkov minorít predstavuje vážny problém s ich integráciou.”

PARTICIPÁCIA U MAJORITY x MINORÍT

- Existujú rozdiely v miere a štruktúre občianskej participácie medzi majoritou a príslušníkmi minorít?
- Ak áno, aké sú tieto rozdiely a ako ich môžeme vysvetliť?

PREDIKTORY OBČIANSKEJ PARTICIPÁCIE

- Prečo ľudia participujú na občianskom/politickom živote?

PREDIKTORY OBČIANSKEJ PARTICIPÁCIE

- Prečo ľudia participujú na občianskom/politickom živote?
- Prečo ľudia neparticipujú na občianskom/politickom živote?

PREDIKTORY OBČIANSKEJ PARTICIPÁCIE

- Prečo ľudia participujú na občianskom/politickom živote?
- Prečo ľudia **neparticipujú** na občianskom/politickom živote?
 - pretože nemôžu,
 - preto, že nechcú,
 - alebo preto, že ich nikto neoslovil

Civic voluntarism model (Verba, Schlozman, Brady, 1995)

PREDIKTORY OBČIANSKEJ PARTICIPÁCIE

- Prečo ľudia participujú na občianskom/politickom živote?
- Prečo ľudia **neparticipujú** na občianskom/politickom živote?
- "**Nemôžu**" - zdroje: čas na účasť na politickej aktivite, peniaze, občianske dovednosti (civic skills)
"**Nechcú**" - neprítomnosť psychologickéj angažovanosti v občianskych alebo politických otázkach, nedostatok záujmu, minimálne starosti o veci verejné, v tom zmysle, že participácia nič nezmení.
„**Nikto neoslovil**" - izolácia od mobilizačných sietí, nemá angažovaných rodičov, kamarátov.

PREDIKTORY OBČIANSKEJ PARTICIPÁCIE

- Zdroje
- Motivácia
- Príležitosti

PREDIKTORY OBČIANSKEJ PARTICIPÁCIE

- **Zdroje**

- **Vek** - väčšie občianske znalosti, predchádzajúce skúsenosti, väčšie záväzky k širšej spoločnosti (Kahn a spol., 2008, Yates a Youniss, 1998)
 - ďalšie požiadavky (čas a peniaze) na ľudí, napr. začínajúca kariéra, rodina, , nové záväzky a časové obmedzenie (Brady et al, 1995,. Wilson, 2000).

PREDIKTORY OBČIANSKEJ PARTICIPÁCIE

- **Zdroje**

- **Vek** - väčšie občianske znalosti, predchádzajúce skúsenosti, väčšie záväzky k širšej spoločnosti (Kahn a spol., 2008, Yates a Youniss, 1998)
 - ďalšie požiadavky (čas a peniaze) na ľudí, napr. začínajúca kariéra, rodina, , nové záväzky a časové obmedzenie (Brady et al, 1995,. Wilson, 2000).
- **Pohlavie** -odlišná dostupnosť zdrojov; muži ako živitelia rodín, ženy ako matky- pomaly sa znižuje, ale výskum stále ukazuje že muži sú viac aktívne v politickej oblasti, ženy v občianskej oblasti (Inglehart a Norris, 2003, Flanagan, Bowes, Jönsson Csapó, a Sheblanova, 1998, Jennings, 1979, Verba, Burns , a Schlozman, 1997).

PREDIKTORY OBČIANSKEJ PARTICIPÁCIE

- **Zdroje**

- **Vek** - väčšie občianske znalosti, predchádzajúce skúsenosti, väčšie záväzky k širšej spoločnosti (Kahn a spol., 2008, Yates a Youniss, 1998)
 - ďalšie požiadavky (čas a peniaze) na ľudí, napr. začínajúca kariéra, rodina, , nové záväzky a časové obmedzenie (Brady et al, 1995,. Wilson, 2000).
- **Pohlavie** -odlišná dostupnosť zdrojov; muži ako živitelia rodín, ženy ako matky- pomaly sa znižuje, ale výskum stále ukazuje že muži sú viac aktívne v politickej oblasti, ženy v občianskej oblasti (Inglehart a Norris, 2003, Flanagan, Bowes, Jönsson Csapó, a Sheblanova, 1998, Jennings, 1979, Verba, Burns , a Schlozman, 1997).
- **Príjem** - nižší príjem rodiny -> nižšia úroveň občianskej a politickej účasti; a to buď v dôsledku odcudzenia od širšej spoločnosti a politických inštitúcií, alebo nedostatok (financie/vzdelanie) zdrojov (Flanagan et al, 1998,. Brady, Verba, a Schlozman, 1995).

PREDIKTORY OBČIANSKEJ PARTICIPÁCIE

- **Zdroje**

- **Vek** - väčšie občianske znalosti, predchádzajúce skúsenosti, väčšie záväzky k širšej spoločnosti (Kahn a spol., 2008, Yates a Youniss, 1998)
 - ďalšie požiadavky (čas a peniaze) na ľudí, napr. začínajúca kariéra, rodina, , nové záväzky a časové obmedzenie (Brady et al, 1995,. Wilson, 2000).
- **Pohlavie** -odlišná dostupnosť zdrojov; muži ako živitelia rodín, ženy ako matky- pomaly sa znižuje, ale výskum stále ukazuje že muži sú viac aktívne v politickej oblasti, ženy v občianskej oblasti (Inglehart a Norris, 2003, Flanagan, Bowes, Jönsson Csapó, a Sheblanova, 1998, Jennings, 1979, Verba, Burns , a Schlozman, 1997).
- **Príjem** - nižší príjem rodiny -> nižšia úroveň občianskej a politickej účasti; a to buď v dôsledku odcudzenia od širšej spoločnosti a politických inštitúcií, alebo nedostatok (financie/vzdelanie) zdrojov (Flanagan et al, 1998,. Brady, Verba, a Schlozman, 1995).
- **Náboženstvo** - nepriamy vzťah: prostredníctvom organizačného charakteru náboženskej praxe (príležitosti, diskusia); priamy vzťah: podpora náboženských hodnôt, ako je pomoc druhým v núdzi (Smith, 1999; Verba et al., 1993).

PREDIKTORY OBČIANSKEJ PARTICIPÁCIE

- **Zdroje** (Socio-ekonomický status)
- Participujú príslušníci minorít menej ako ľudia z majoritnej spoločnosti?

PREDIKTORY OBČIANSKEJ PARTICIPÁCIE

- **Zdroje** (Socio-ekonomický status = SES)
- Participujú príslušníci minorít menej ako ľudia z majoritnej spoločnosti?
- ÁNO (v absolútnych číslach)
- **ALE**
- Rozdiel takmer zmizne keď zohľadníme SES (Lopez a Marcelo, 2008)

Participácia nie je otázka etnického / prisťahovaleckého pôvodu, ale prístup k zdrojom

PREDIKTORY OBČIANSKEJ PARTICIPÁCIE

- **Zdroje** (Socio-ekonomický status = SES)

Participácia nie je otázka etnického / prisťahovaleckého pôvodu, ale prístup k zdrojom

- Verba and colleagues: “Unequal at the starting line”: participatory levels of citizens (minority/disadvantaged) solely from the perspective that we live in a democratic nation, where opportunities and rights of all citizens are equal, seems almost naïve; contextual background (access to resources) needs to be considered

PREDIKTORY OBČIANSKEJ PARTICIPÁCIE

- **Motivácia**

- **Podobne ako u majority:**

Byť zaangažovaný, zaujatý určitou témou, potreba prispieť.

Vnímaná účinnosť (Efficacy) - viera vo vlastný potenciál priniesť požadovaný výsledok (interná účinnosť); viera a dôvera vládnym inštitúciám (externá účinnosť); kolektívne účinnosť - viera v potenciál skupiny priniesť želaný výsledok; (Bandura, 1997; Klandermans, 1997)

PREDIKTORY OBČIANSKEJ PARTICIPÁCIE

- **Motivácia**

- **Podobne ako u majority:**

Byť zaangažovaný, zaujatý určitou témou, potreba prispieť.

Vnímaná účinnosť (Efficacy) - viera vo vlastný potenciál priniesť požadovaný výsledok (interná účinnosť); viera a dôvera vládnym inštitúciám (externá účinnosť); kolektívne účinnosť - viera v potenciál skupiny priniesť želaný výsledok; (Bandura, 1997; Klandermans, 1997)

PREDIKTORY OBČIANSKEJ PARTICIPÁCIE

- **Motivácia**
- **Špecifické pre menšiny:**
- **Pocit záväzku** voči vlastnej etnickej skupine / **kultúrne motívy**
- **Kolektívna identita** a **vnímaná diskriminácia**

PREDIKTORY OBČIANSKEJ PARTICIPÁCIE

- **Motivácia**

- **Špecifické pre menšiny:**

Jensen (2008): identifikovala **7 kultúrnych tém PRE zapojenie a 3 témy PROTI:**

(80 imigrantov, Washington, DC metropolitná oblasť, na dve skupiny: Ázijský Indovia (n = 40) a Salvádorci (n = 40), v rámci skupiny: 20 adolescentov (M = 15,25, SD = 2,86) a 20 rodičov (M = 43,74, SD = 4.05)

PREDIKTORY OBČIANSKEJ PARTICIPÁCIE

- **Motivácia**

- **Špecifické pre menšiny:**

Jensen (2008): identifikovala **7 kultúrnych tém PRE zapojenie a 3 témy PROTI:**

(80 imigrantov, Washington, DC metropolitná oblasť, na dve skupiny: Ázijský Indovia (n = 40) a Salvádorci (n = 40), v rámci skupiny: 20 adolescentov (M = 15,25, SD = 2,86) a 20 rodičov (M = 43,74, SD = 4.05)

1- Kultúrna pamiatka: je treba mať na pamäti, a udržiavať svoju kultúrnu identitu a tradície.

"Pretože chcem predať to čo mám svojim deťom, hlavne hinduistické tradície a kultúru. Ako dieťa som nikdy nemala príležitosť dozvedieť sa mnoho o Hindu náboženstve. Ale ako som staršia, pochopila som hodnotu učenia sa o svojom náboženstve a kultúre. A ja chcem deti naučiť čo najviac, zatiaľ čo oni sú mladí. „

PREDIKTORY OBČIANSKEJ PARTICIPÁCIE

- **Motivácia**

- **Špecifické pre menšiny:**

Jensen (2008): identifikovala **7 kultúrnych tém PRE zapojenie a 3 témy PROTI:**

(80 imigrantov, Washington, DC metropolitná oblasť, na dve skupiny: Ázijský Indovia (n = 40) a Salvádorci (n = 40), v rámci skupiny: 20 adolescentov (M = 15,25, SD = 2,86) a 20 rodičov (M = 43,74, SD = 4.05)

2- Tradícia účasti: predpísaná služba druhým.

" V Indii proste všetci dobrovoľníci "

PREDIKTORY OBČIANSKEJ PARTICIPÁCIE

- **Motivácia**

- **Špecifické pre menšiny:**

Jensen (2008): identifikovala **7 kultúrnych tém PRE zapojenie a 3 témy PROTI:**

(80 imigrantov, Washington, DC metropolitná oblasť, na dve skupiny: Ázijský Indovia (n = 40) a Salvádorci (n = 40), v rámci skupiny: 20 adolescentov (M = 15,25, SD = 2,86) a 20 rodičov (M = 43,74, SD = 4.05)

3- Zlepšenie životných podmienok migrantov a kultúrnych komunit; boj proti negatívnym stereotypom.

- "Pretože chcem aby sa ostatným Hispánskym študentom darilo lepšie v škole...chápate, aby nás nehádzali do jednej škatuľky. Proste pomáhať nech si to nepokašleme. "

PREDIKTORY OBČIANSKEJ PARTICIPÁCIE

- **Motivácia**

- **Špecifické pre menšiny:**

Jensen (2008): identifikovala **7 kultúrnych tém PRE zapojenie a 3 témy PROTI:**

(80 imigrantov, Washington, DC metropolitná oblasť, na dve skupiny: Ázijský Indovia (n = 40) a Salvádorci (n = 40), v rámci skupiny: 20 adolescentov (M = 15,25, SD = 2,86) a 20 rodičov (M = 43,74, SD = 4.05)

4- Pomoc krajine pôvodu: vychádzajúce z porovnávania stavu, v USA verzus krajine pôvodu, zmysel pre povinnosť.

- **5- Preklenovanie komunití:** poznávanie ostatných a ostatný poznávajú kultúru minorít

PREDIKTORY OBČIANSKEJ PARTICIPÁCIE

- **Motivácia**

- **Špecifické pre menšiny:**

Jensen (2008): identifikovala **7 kultúrnych tém PRE zapojenie a 3 témy PROTI:**

(80 imigrantov, Washington, DC metropolitná oblasť, na dve skupiny: Ázijský Indovia (n = 40) a Salvádorci (n = 40), v rámci skupiny: 20 adolescentov (M = 15,25, SD = 2,86) a 20 rodičov (M = 43,74, SD = 4.05)

6- Na individuálnej úrovni - **budovanie nových sociálnych sietí** – potreba kamarátov

- **7- Chvála americkej demokracie** – zrovnanie s krajinou pôvodu.

PREDIKTORY OBČIANSKEJ PARTICIPÁCIE

- **Motivácia**

- **Špecifické pre menšiny:**

Jensen (2008): identifikovala **7 kultúrnych tém PRE zapojenie a 3 témy PROTI:**

(80 imigrantov, Washington, DC metropolitná oblasť, na dve skupiny: Ázijský Indovia (n = 40) a Salvádorci (n = 40), v rámci skupiny: 20 adolescentov (M = 15,25, SD = 2,86) a 20 rodičov (M = 43,74, SD = 4.05)

- **1- Tvrdá práca** : obmedzený čas na občiansku participáciu (zdroje)

- **2- Pocit vylúčenia:**

„Musíte si uvedomiť že v spoločnosti existujú stereotypy. Myslím si, že ak nie ste biely americký muž, nemôžete dosiahnuť žiadnej zmeny v politike alebo v tejto krajine. Bude to chvíľu trvať. V Indii, kde si myslíte že jediný živiteľ rodiny je muž sme mali premiérku ženu. Bude to najmenej 10 rokov, než uvidíme iného ako bieleho muža na tomto poste tu. „

- **3- Status občana**

PREDIKTORY OBČIANSKEJ PARTICIPÁCIE

- **Motivácia**
- Špecifické pre menšiny:
- **Zapojený na lokálnej úrovni, v politickej sfére menej**
- **Motivácia sa líši od majority**
- **Aktivity súvisia so špecifickými motiváciami** – asistencia krajine pôvodu, pomáhať druhým napr. doučovaním, hľadaním práce, bývania

PREDIKTORY OBČIANSKEJ PARTICIPÁCIE

- **Príležitosti**
 - Súvisia s prístupom k zdrojom (čas, vzdelanie)
 - Súvisia s motiváciou
- **Socializačný činitelia (rovesníci, rodičia)**
 - Cez diskusie, postoje kamarátov rodičov – formujú si svoje názory (Zukin et al., 2006)
 - Mladí ľudia sú sami aktívnymi činiteľmi– vytvárajú si svoj obraz o svete okolo seba, skúsenosti (Metzger & Smetana, 2010).
 - Posun od jednosmerného vplyvu k obojsmernému
- Priama mobilizácia– oslovenie k participácii

MÝTY O OBČIANSKEJ PARTICIPÁCII

[PIDOP]

- <http://www.theewc.org/statement/three.myths.on.civic.engagement.among.roma.youth>
- **Myth 1: Pre Rómov je charakteristický nezáujem o občianske otázky**
- "Drvivá väčšina Rómov nemá záujem o verejné otázky a politiku čo má za následok nízku občiansku participáciu"
- rozdiel medzi politickou ("činnosť, ktorej cieľom je ovplyvniť vládnu politiku alebo ovplyvnenie výberu verejných činiteľov") a občianskou participáciou ("dosiahnutie verejného blaha, väčšiou priamym aktívnym zapojením, práca v spolupráci s ostatnými [...])"
- **Politická angažovanosť** a participácia: mladí Rómovia sa zdajú byť relatívne neangažovaný (nedostatok motivácie: napr. nízka dôvera politickým inštitúciám)
- **Občianske aktivity**: občiansky aktivizmus medzi mladými Rómami je často orientovaný smerom k ich skupine/komunita a má formu priamej pomoci na bežných každodenných aktivitách, úsilie o prekonanie dopadov sociálneho vylúčenia.

MÝTY O OBČIANSKEJ PARTICIPÁCII

[PIDOP]

- <http://www.theewc.org/statement/three.myths.on.civic.engagement.among.roma.youth>
- **Myth 2: Rómska neangažovanosť súvisí s ich kuptúrou**
- Nižšia občianska angažovanosť medzi ľuďmi z etnických menšín - pripisovaná špecifickým kultúrnym hodnotám menšiny a normám správania. – Je ale možné takto **zrovnávať** majoritu a minoritné skupiny? (Zohľadniť rozdiely v SES alebo dosiahnutého vzdelania).
- Naše výsledky: mladí členovia väčšiny občiansky participovali viac často (napr. účasť v on-line proteste, ...), ako u mladý Rómovia
- Avšak - mladí Rómovia zvyčajne mali nižšiu úroveň vzdelania, než príslušníkov majority.
- Kvalitatívne zistenia

MÝTY O OBČIANSKEJ PARTICIPÁCII

[PIDOP]

- <http://www.theewc.org/statement/three.myths.on.civic.engagement.among.roma.youth>
- **Myth 3: Občianska angažovanosť má vždy pozitívne výstupy a je teda žiaduca**
- Skúsenosti s občianskou participáciou zvyšujú pocit záväzku, čo umocňuje ďalšiu občiansku angažovanosť a participáciu.
Prináša občianska participácia vždy pozitívne výsledky (prax)?
- Občiansky angažovaný mladý Rómivia - opísali svoje negatívne pocity spojené s občianskej angažovanosťou, napr. pocit odmietnutia členmi svojej skupiny, potýkanie sa so stereotypmi zo strany majority, nepríjemné pocity spojené s uznaním ako nestereotypného róma, s očakávaniami.
- "Byť občiansky aktívny " → "byť viditeľný pre ostatných ľudí." - Nie nevyhnutne pozitívne pre mladých Rómov

PREDIKTORY OBČIANSKEJ PARTICIPÁCIE

- **Motivácia**
- **Špecifické pre menšiny:**
- **Pocit záväzku** voči vlastnej etnickej skupine / **kultúrne motívy**
- **Kolektívna identita** a **vnímaná diskriminácia**

ZHRNUTIE

- Participácia minorít má svoje špecifiká
 - Frekvencia – spojená s prístupom k zdrojom a príležitostiam
 - Vzorce – kultúrne motívy, špecifické aktivity
 - Interpretácia empirických zistení – vždy v kontexte